

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 22 października 2014 r.

Poz. 5413

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR KN-I.4131.1.385.2014.22 WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 21 października 2014 r.

Na podstawie art. 91 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.)

orzekam

nieważność przepisów § 3 ust. 5 pkt 1 oraz § 6 uchwały nr XLVII/270/2014 Rady Gminy Szczytniki z dnia 12 września 2014 roku w sprawie: określenia wysokości odpłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w publicznych przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych w ramach zespołów szkół prowadzonych przez Gminę Szczytniki - **ze względu na istotne naruszenie prawa.**

Uzasadnienie

Uchwałę nr XLVII/270/2014 w sprawie określenia wysokości odpłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w publicznych przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych w ramach zespołów szkół prowadzonych przez Gminę Szczytniki Rada Gminy Szczytniki podjęła na sesji w dniu 12 września 2014 r. Jako podstawę prawną powołano: art. 18 ust. 2 pkt 15 oraz art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.), art. 14 ust. 5 pkt 1 lit. a, pkt 2 w związku z art. 6 ust. 1 pkt 2 i art. 5c pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.).

Uchwałę doręczono Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 22 września 2014 r.

Dokonując oceny legalności przedłożonej do oceny uchwały organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Przepisy § 3 ust. 5 pkt 1 oraz § 6 Rada Gminy zawarła w przedmiotowej uchwale przekraczając zakres udzielonego jej upoważnienia ustawowego. Uchybienie to stanowi istotne naruszenie norm kompetencyjnych wynikających z ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.), a w konsekwencji również zasady praworządności wyrażonej w art. 7 w związku z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. Ponadto przepis § 6 uchwały jest sprzeczny z art. 67a ust. 3 w związku z art. 14 ust. 6 i 7 ustawy o systemie oświaty.

Przedmiotowa uchwała stanowi akt prawa miejscowego. Konstytucyjna zasada praworządności wyrażona w art. 7 w związku z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.) wymaga, żeby materia regulowana wydanym aktem normatywnym wynikała z upoważnienia ustawowego i nie przekraczała zakresu tego upoważnienia. Każde unormowanie wykraczające poza udzielone upoważnienie jest naruszeniem normy upoważniającej i zarazem naruszeniem konstytucyjnych warunków legalności aktu prawa miejscowego wydanego na podstawie upoważnienia ustawowego (wyrok NSA z dnia 14 grudnia 2011r.: sygn. akt II OSK 2058/11).

Zgodnie z powołanym w podstawie prawnej badanej uchwały art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.), przedszkolem

publicznym jest przedszkole, które zapewnia bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w czasie ustalonym przez organ prowadzący, nie krótszym niż 5 godzin dziennie. Z kolei przepis art. 14 ust. 5 pkt 1 lit. a tejsze ustawy upoważnia radę gminy do określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w prowadzonych przez gminę publicznym przedszkolu w czasie przekraczającym wymiar zajęć, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2, przy czym wysokość tej opłaty nie może być wyższa niż 1 zł za godzinę zajęć (art. 14 ust. 5a ww. ustawy). Ponadto rada gminy może określić warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, o których mowa w pkt 1 (art. 14 ust. 5 pkt 2 ww. ustawy). Do oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej stosuje się odpowiednio ust. 2, 5 i 6 (art. 14 ust. 7 ww. ustawy).

Korzystając z powyższych upoważnień ustawowych, Rada Gminy Szczytniki określiła w przedmiotowej uchwale wymiar bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych w ramach szkół prowadzonych przez Gminę Szczytniki, opłatę za korzystanie z wychowania przedszkolnego w czasie przekraczającym wymiar zajęć bezpłatnych, jak również warunki częściowego i całkowitego zwolnienia z opłaty.

Ustalając w § 3 ust. 1 uchwały opłatę za korzystanie z wychowania przedszkolnego Rada postanowiła, iż opłatę tę „wnosi się z góry do dnia 10 każdego miesiąca” (§ 3 ust. 5 pkt 1). W ocenie organu nadzoru rada gminy, określając termin wnoszenia przedmiotowej opłaty, przekroczyła zakres dla niej kompetencje. Zaden ze wskazanych wyżej przepisów ustawy o oświacie, stanowiących podstawę prawną podjęcia przedmiotowej uchwały, nie uprawnia organu stanowiącego gminy do uregulowania w niej zasad (w tym terminów) dokonywania płatności. Zasady odpłatności za pobyt dzieci w przedszkolu winny być określone w statucie przedszkola (§ 10 ust. 2 pkt 4 załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół; Dz.U. Nr 61, poz. 624 z późn. zm.). Podkreślić jednak należy cywilnoprawny charakter omawianej opłaty, a zatem źródłem zobowiązania w zakresie jej ponoszenia w zamian za udzielane świadczenia winna być umowa zawarta pomiędzy dyrektorem placówki a rodzicami (opiekunami prawnymi) dziecka. To strony takiej umowy kształtować będą jej treść i stanowiły o obowiązkach każdej ze stron, w tym również o obowiązku dokonywania opłat w określonym terminie.

W myśl przepisu § 6 badanej uchwały Wójt Gminy w porozumieniu z dyrektorami zespołów szkół w drodze zarządzenia, ustali wysokość opłat (stawkę dzienną) za korzystanie z wyżywienia w przedszkolu i oddziale przedszkolnym. W ocenie organu nadzoru, regulacja ta również wykracza poza zakres upoważnienia ustawowego, a ponadto jest sprzeczna z art. 67a w związku z art. 14 ust. 6 i 7 ustawy o systemie oświaty.

Zgodnie z art. 14 ust. 6 i 7 ww. ustawy, do ustalania opłat za korzystanie z wyżywienia w przedszkolach publicznych oraz publicznych innych formach wychowania przedszkolnego, a także w oddziałach przedszkolnych w szkole podstawowej, stosuje się odpowiednio przepisy art. 67a tejsze ustawy. I tak - w myśl ust. 1 powołanego art. 67a – w celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań opiekuńczych, w szczególności wspierania prawidłowego rozwoju uczniów, szkoła może zorganizować stołówkę. W przepisie ust. 2 ustawodawca wprost przesądza o tym, iż korzystanie z posiłków w stołówce szkolnej jest odpłatne. Warunki korzystania ze stołówki szkolnej, w tym wysokość opłat za posiłki, ustala dyrektor szkoły w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę (art. 67a ust. 3 ww. ustawy).

Odnosząc powyższe do badanej uchwały stwierdzić należy, że cytowany przepis § 6 uchwały jest sprzeczny z art. 67a ust. 3 ustawy o systemie oświaty, gdyż przekazuje kompetencje do ustalenia wysokości opłat (stawki dziennej) za korzystanie z wyżywienia w przedszkolu i oddziale przedszkolnym wójtowi gminy. Zgodnie zaś z wolą ustawodawcy, to dyrektor szkoły (przedszkola) uprawniony jest do ustalania opłat za posiłki, przy czym ustalenia tego dyrektor winien dokonać w porozumieniu z wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta) jako organem prowadzącym szkołę (przedszkole).

Organ nadzoru podkreśla ponadto, iż przedmiotem badanej uchwały winny być jedynie opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego (ich wysokość oraz – fakultatywnie - warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z tychże opłat). Zatem regulacja zawarta w § 6 tejsze uchwały, a która odnosi się do opłat za wyżywienie, wykracza poza zakres upoważnienia zawartego w art. 14 ust. 5 pkt 1 lit. a i pkt 2 w związku z art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty, stanowiąc istotne naruszenie prawa.

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie: Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski

(-) Piotr Florek